

Handboek

Veilig paardrijden

Een uitgave van:
Stichting Veilige Paardensport
Postbus 3040, 3850 CA Ermelo
info@veiligpaardrijden.nl

Digitaal handboek SVP | september 2016

Voorwoord

Veiligheid is voor veel hippische accommodaties een vanzelfsprekende zaak.

Stichting Veilige Paardensport wil, door middel van het veiligheidscertificaat, bereiken dat meer hippische accommodaties het maximale doen om de paardensport zo veilig mogelijk te maken.

Dit digitale handboek kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren en kan u, als accommodatiehouder, steunen bij het veilig maken en veilig houden van uw accommodatie. Het handboek is dynamisch van opzet: ingeval van nieuwe inzichten, veranderde regelgeving en/of wijzigingen van de landelijke standaarden zal het handboek geactualiseerd worden.

Om het voor u duidelijker te maken is ervoor gekozen een aantal eisen meer aan de dagelijkse praktijk aan te passen en toe te lichten met foto's. Het veiligheidsniveau op uw hippische accommodatie is wellicht al hoog en u doet al veel aan het voorkomen van ongevallen. Toch wordt de paardensector regelmatig geconfronteerd met ernstige incidenten. Mede door uw inzet ten aanzien van ongevallenpreventie willen we er voor zorgen dat het aantal ongevallen daalt en de ernst ervan afneemt. Het mag daarom niet onderschat worden hoe belangrijk preventieve maatregelen, ter voorkoming van ongevallen, zijn.

Ook van groot belang is het imago van uw bedrijf. Het veiligheidscertificaat geeft aan dat veiligheid een van de speerpunten van uw bedrijf is. Dit speelt een grote rol bij het aantrekken van nieuwe en het behouden van uw bestaande relaties/klanten.

Met veiligheid als basis zijn er drie winnaars: uw klanten, uw paarden én uzelf. Wij noemen het een win-win-win-situatie!

Bestuur Stichting Veilige Paardensport

Van verleden naar toekomst

Stichting Veilige Paardensport is in 2001 opgericht en kwam tot stand met de steun van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en De Lotto.

In 2002 is gestart met het invoeren van het veiligheidscertificaat. Het veiligheidscertificaat is in eerste instantie ontwikkeld als certificaat voor maneges. Inmiddels heeft het zich ontwikkeld tot een certificaat voor alle hippische accommodaties zoals maneges, verenigingen, menaccommodaties, pension- en africhtingsstallen, handelsstallen, fokkerijen, stoeterijen, enz. Op dit moment zijn er circa 1100 hippische accommodaties in Nederland met het veiligheidscertificaat. De Stichting Veilige Paardensport heeft geen winstoogmerk. De kosten die worden gemaakt, onder meer in verband met de keuringen, worden doorberekend aan de accommodatiehouders. Een substantiële toename van het aantal aangesloten hippische accommodaties zal een wijziging van de kosten met zich brengen.

Stichting Veilige Paardensport geeft het veiligheidscertificaat uit. De inspecteurs van de Stichting Veilige Paardensport worden ingeschakeld bij het keuren van hippische accommodaties in verband met toekenning of verlenging van het veiligheidscertificaat. Tijdens de keuring wordt vastgesteld of de accommodatie nog voldoet aan de eisen zoals vermeld in het handboek Veilig Paardrijden.

Voorwaarden om lid te kunnen zijn van de FNRS is het in bezit hebben van een geldig veiligheidscertificaat. Sinds januari 2008 heeft de KNHS aan al haar verenigingen met een binnenaccommodatie laten weten dat ook zij moeten beschikken over een veiligheidscertificaat. Het veiligheidscertificaat is ook voor de SRR voorwaarden voor het aanvragen en organiseren van ruiter- en koetsiersexamens.

Bestuur en medewerkers van Stichting Veilige Paardensport streven ernaar, waar mogelijk, alle hippische accommodaties certificaat houdend te maken en hiermee de veiligheid in de paardensport te bevorderen. Daarnaast is het eisenpakket, zoals dat is weergegeven in dit handboek, in beperkte mate "organisch" van vorm; nieuwe situaties en voortschrijdend inzicht vragen om aanpassingen van het eisenpakket. Bestuur en medewerkers proberen hier op een adequate manier vorm aan te geven.

In de Nederlandse sportsector in het algemeen, maar ook in de internationale hippische sector, is het veiligheidscertificaat inmiddels een bekend en gewaardeerd begrip. Zo nemen hippische organisaties de eisen over en worden de ontwikkelingen vanuit de buurlanden met grote interesse gevolgd.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
1. Begripsomschrijvingen	6
2. Eisen Hippische Accommodaties	8
Toelaatbare marge.....	8
Het erf	8
Melden bezoekers.....	9
Rust en rookverbod	9
Publiceren huisregels, rijbaanregels en regels voor het buitenrijden	9
Verlichting in hippische accommodatie	9
Vluchtwegaanduiding	10
Afmetingen rijbaan	10
Toegang tot rijbaan	10
Omheining van buitenrijbaan (springtuin)	11
De wanden van een binnenrijbaan	13
Spiegels en ramen	14
Plafondhoogte en spanhoogte binnenrijbaan	15
De rijbaanbodem.....	15
Barrières in rijbaan	15
Stalgangen en doorgangen	16
Groepshuisvesting	16
Deuren en toegangen.....	17
Vloeren	17
Mestput.....	17
Opslag foerage en machines	18
Trainingsmolen en stapmolen.....	19
Aquatruiner.....	20
Weide/Paddock.....	20
Brochure basiskennis paarden	21
3. Eisen aan harnachement, rijtuig, kleding en instructie.....	22
Eisen rondom het dragen van een veiligheidscap	22
Richtlijnen mensen met een handicap die geen veiligheidscap kunnen dragen	22
Eisen aan harnachement en kleding van de ruiter	23
Rijden zonder zadel	23
Eisen aan harnachement, rijtuigen en kleding van de menner	23
4. Eisen gebruik hippische accommodatie.....	24
Aantal ruiters in rijbaan.....	24
Aantal menners in de rijbaan	24
Voorwerpen in de rijbaan.....	24
Hindernismateriaal.....	25
Bevoegdheid instructie	26
Leswisselingen	26
Bedrijfseigen paarden (lespaarden).....	26
Naleving eisen.....	27
Verhuur hippische accommodatie voor hippische activiteiten	27
Verhuur van aanspanningen.....	27
Het praktijkexamen voor het Ruiterbewijs en het Menbewijs	27
5. Eisen met betrekking tot calamiteiten	28
Calamiteitenplan	28
Vluchtplan	28
Calamiteitenkaart	29
Bedrijfshulpverleners	29
EHBO verbanddoos	29
Kleine blusmiddelen	29
Ongevallenregister.....	30
6. Eisen interne organisatie	30

Klachtenprocedure	30
Preventiemedewerker (veiligheidscoördinator)	30
7. Procedure en beroep	30
Meldingsplicht	30
Inspectiemap	30

1. Begripsomschrijvingen

Hippische Accommodatie

Een onroerende zaak die uitsluitend of in hoofdzaak, bestemd, ingericht en in gebruik is voor het beoefenen van de paardensport en/of het houden van paarden. Indien er op of vanuit de hippische accommodatie de gelegenheid wordt gegeven aan derden om te rijden of te mennen, dient er een rijbaan aanwezig te zijn met een voor de paardensport geprepareerde bodem.

Algemene zorgplicht

De certificaathouder moet, voor zover mogelijk, altijd de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van alle dieren en mensen in zijn hippische accommodatie waarborgen. Hij is verplicht om lokalen, ruimten, werktuigen en gereedschappen daartoe in te richten en te onderhouden. Hij dient ook zodanige regelingen te treffen als redelijkerwijs nodig is ter voorkoming van ongevallen van werknemers en bezoekers en ter bevordering van de veiligheid binnen de hippische accommodatie.

Bedrijfseigen paard (lespaard)

Paard, in eigendom van de accommodatiehouder, dat gebruikt wordt ten behoeve van rijlessen.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Veilige Paardensport.

Calamiteitenkaart

Een calamiteitenkaart geeft verkort weer hoe te handelen bij een ongeval of brand.

Calamiteitenplan

Een calamiteitenplan geeft aan wat de voorwaarden zijn waaraan voldaan moet worden om een accommodatie zo goed mogelijk voor te bereiden op een calamiteit. Ook wordt vermeld hoe te handelen in het geval van een calamiteit, zodanig dat er snel en effectief kan worden opgetreden om schade te voorkomen of te beperken.

Certificaathouder

De exploitant van de hippische accommodatie die het veiligheidscertificaat heeft aangevraagd. De exploitant van een hippische accommodatie kan elke natuurlijke persoon of rechtspersoon zijn die bedrijfsmatig een hippische accommodatie exploiteert.

Vluchtplan

Een vluchtplan is een plattegrond van een hippische accommodatie of een gedeelte daarvan, waarop met pictogrammen en bijbehorende legenda wordt aangegeven waar o.a. brandblusmiddelen, EHBO-verbanddozen, (nood)uitgangen, vluchtwegen, verzamelplaats, de hoofdafsluiter van gas, water en elektra zich bevinden. Ook dient, met een icoontje, te worden aangegeven waar de lezer zich bevindt.

Groepshuisvesting

Een manier om paarden in een groep te huisvesten, hieronder vallen ook de (Hit-) actiefstallen.

(Hit-) actiefstal

Een manier om paarden in een groep te huisvesten. Deze groepshuisvesting bestaat uit een grote paddock met verschillende functies. Er zijn voerstations voor hooi en krachtvoer, er is water, evenals een plek om te schuilen en te liggen.

Inspectie

De keuring die wordt uitgevoerd om te bepalen of een hippische accommodatie in aanmerking komt voor het veiligheidscertificaat, of het kan behouden indien eerder aan de accommodatie toegekend.

Les of rijles

Paardrijles (hieronder inbegrepen instructie, helpen, advisering of begeleiding) die op de hippische accommodatie wordt gegeven aan de ruiter, menner of voltigeur.

Instructeur

Iemand die de bevoegdheid heeft om les te mogen geven, zoals vermeld staat in "Bijlage 9".

Menner

Iemand die een aanspanning bestuurt.

Margeregeling

Op alle genoemde afmetingen, behoudens daar waar gesproken wordt over een ruiter te paard, wordt een toelaatbare marge gehanteerd van 10% in uitsluitend de bestaande situatie.

Ruiter

Iemand die een paard berijdt, echter met uitzondering van voltigeurs.

Voltigeur

Iemand die op een paard (turn)oefeningen doet.

Mestput/plaat

Een afgeschermd vloeistofdichte put of bak, eventueel voorzien van een overkapping, om mest op te slaan.

Nieuwbouw

Daar waar gesproken wordt van nieuwbouw gaat het over bouw na 1 januari 2011.

Paard

Onder paard wordt in dit handboek ook een pony verstaan.

Pensionpaard

Paard van een derde, gestald bij de accommodatiehouder.

Vereniging

Een bij de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (KNHS) aangesloten vereniging.

Rijbaan

Een afgescheiden piste waarbinnen de ruiter, voltigeur of menner, met zijn paard, sport beoefent.

Rijbaanbodem geprepareerd voor de paardensport

De bodem van zowel de binnen- als buitenrijbaan moet geprepareerd zijn voor de paardensport. Dat wil zeggen: een vlakke bodem, die niet overmatig hard of diep is en waarbij voldoende hechting is tussen top- en onderlaag.

Ruitersportcentrum

Hippische accommodatie welke is ingericht voor het beoefenen van één of meer disciplines van de paardensport.

Veiligheidscertificaat

Een certificaat dat uitsluitend door de exploitant van een hippische accommodatie aangevraagd kan worden en dat, na goedkeuring vanuit Stichting Veilige Paardensport, toegekend kan worden.

Veiligheidsoverleg

Een overleg waarin de door de preventiemedewerker aangedragen punten ten behoeve van veiligheid door de certificaathouder dan wel bedrijfsleider, manager of bestuur met de werknemers van de hippische accommodatie besproken worden.

Verlichtingssterkte

De hoeveelheid vallend licht, uitgedrukt in lux. Eén lux is één lumen (lichtstroom) per vierkante meter.

Aanbeveling: in dit handboek is een aantal aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen zijn altijd weergegeven in een kader vergelijkbaar met het kader waarin deze tekst is geplaatst.

Aanbevelingen zijn geen eisen en dus geen verplichtingen, het ligt echter in de lijn der verwachting dat aanbevelingen op een later moment worden omgezet in eisen.

2. Eisen Hippische Accommodaties

Toelaatbare marge

Op alle genoemde afmetingen, behoudens daar waar gesproken wordt over een ruiter te paard, wordt een toelaatbare marge gehanteerd van 10% in uitsluitend de bestaande situatie. Wanneer de margeregeling niet van toepassing is wordt dit bij de desbetreffende eis aangegeven. Indien gebruik gemaakt wordt van deze marge dient de hippische accommodatiehouder wel waarschuwingsborden op te hangen.

De margeregeling is niet van toepassing/vervalt indien hierdoor onacceptabele situaties ontstaan en vervalt tevens wanneer er verbouw, nieuwbouw en/of renovatie plaatsvindt aan het betreffende object.

Het erf

Het erf van de hippische accommodatie moet volledig afsluitbaar zijn middels een effectieve en goed functionerende omheining van minimaal 1 meter hoogte, of er dient een sloot aanwezig te zijn.

Wanneer een paard uitbreekt of in geval van andere noodsituaties, moet het erf volledig kunnen worden afgesloten. In het calamiteitenplan dient beschreven te worden hoe in zo'n situatie gehandeld moet worden. Het erf kan door middel van een hek (voorkeur), een slagboom of een ketting afgesloten worden.

Melden bezoekers

Bij de toegang tot het erf van de hippische accommodatie dient een bord aanwezig te zijn met de volgende tekst of een tekst van gelijke strekking: "Nieuwe bezoekers dienen zich te melden bij een medewerker" of "Stallen zijn uitsluitend toegankelijk voor leden en/of onder begeleiding van leden" of "Verboden toegang voor onbevoegden".

Rust en rookverbod

In de stalruimte en bij de rijbanen dient het rustig zijn. Met uitzonderingen van de locaties die daartoe expliciet zijn aangewezen geldt voor het gehele terrein een rookverbod.

Publiceren huisregels, rijbaanregels en regels voor het buitenrijden

Een certificaathouder moet voor zijn hippische accommodatie huisregels, regels voor het gebruik van de rijbaan/rijbanen en regels voor het buitenrijden (indien van toepassing) opstellen en openbaar maken. Deze regels moeten ten minste de regels bevatten zoals deze staan beschreven in "Bijlage 1", "Bijlage 2" en "Bijlage 3". De regels moeten op een centrale plaats in de accommodatie opgehangen worden.

Internet

De documenten "Bijlage 1", "Bijlage 2" en "Bijlage 3" zijn beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads] .

Verlichting in hippische accommodatie

- Alle plaatsen binnen de hippische accommodatie waar ruiters, bezoekers en paarden komen, moeten voldoende verlicht zijn. Dit houdt in dat in verblijfruimtes, gemeten op 1 meter boven de vloeroppervlakte, de lichtsterkte ten minste 80 lux moet bedragen.
- In de rijbanen waar de paardensport beoefend wordt, is 200 lux de minimale norm.

Vluchtwegaanduiding

Binnen de hippische accommodatie dienen transparante (= verlichte) of nalichtende vluchtwegaanduidingen aanwezig te zijn.

Belangrijk: nooduitgangen dienen altijd vrij te zijn van obstakels.

Aanbeveling: Stichting Veilige Paardensport adviseert 1 x per jaar een ontruimingsoefening met bijvoorbeeld de brandweer te organiseren.

Afmetingen rijbaan

- De standaardmaat van een rijbaan is 20 x 40 meter of 20 x 60 meter. Dit is tevens de adviesmaat.
- De minimale oppervlakte van een rijbaan is 400 m² waar de korte zijde minimaal 15 meter bedraagt.

Toegang tot rijbaan

- De toegang tot de rijbaan moet ten minste 1,2 meter breed zijn (de margeregeling zoals omschreven in de eerste alinea van hoofdstuk 2 is hier niet van toepassing).
- De toegang tot de rijbaan moet ten minste 2,1 meter hoog zijn bij bestaande bouw en 2,3 meter bij nieuwbouw.
- Indien de toegangshoogte lager is dan 3 meter dient er voor de ruitser of menner een opschrift opgehangen te worden met tekst: "Let op: i.v.m. lage doorgang niet toegestaan te paard de rijbaan te betreden" of iets van gelijke strekking (de margeregeling zoals omschreven in de eerste alinea van hoofdstuk 2 is hier niet van toepassing).
- Voor menners geldt een breedte van de toegang van ten minste 2 meter. Hier mag een dubbele deur worden gemeten (de margeregeling zoals omschreven in de eerste alinea van hoofdstuk 2 is hier niet van toepassing).
- Wanneer de rijbaan in gebruik is, dient de toegang tot de rijbaan gesloten te zijn.

Aanbeveling: de advieshoogte voor een toegang tot een rijbaan is 3,5 meter.

Omheining van buitenrijbaan (springtuin)

- De buitenrijbaan moet een omheining hebben van ten minste 1 meter hoog waarbij op minimaal 2 hoogten houtwerk, goed zichtbaar lint, rubberband, kunststof planken of ander veilig materiaal is aangebracht, waarvan de onderste afscherming op minimaal 50 cm van de bodem geplaatst is. In plaats van een omheining, zoals zojuist beschreven, is een haag (mits dicht gegroeid) van 1 meter hoogte ook toegestaan.
- De omheining van de buitenrijbaan mag geen uitsteeksels bevatten van meer dan 2 centimeter. Dit om te voorkomen dat paard en ruitser zich kunnen blesseren. Indien de rijbaan groter is dan 25 x 65 meter is het toegestaan dat de uitsteeksels 3,5 cm uitsteken. Uitzondering hierop is een houten doorsteek omheining met zowel ronde als vierkante palen. Wanneer deze rijbaanomheining minimaal 12 graden schuin gemonteerd is, is het toegestaan dat de palen maximaal 4 centimeter uitsteken ten opzichte van de horizontale planken.
- De omheining mag niet bestaan uit glad lint, smaller dan 2 centimeter, glad draad of prikkeldraad.
- Wanneer een rijbaan buiten het afgesloten terrein van de hippische accommodatie gelegen is, dient deze altijd omheind te zijn volgens bovenstaande eisen.
- Een niet omheinde buitenrijbaan is alleen toegestaan wanneer bij gebruik het terrein volledig afgesloten is en er per combinatie minimaal 200 m² beschikbaar is.
- Wanneer er een terras grenst aan een niet omheinde buitenrijbaan, moet er een omheining tussen de rijbaan en het terras worden geplaatst van minimaal 1 meter hoogte (advieshoogte is 1,5 meter).

Aanbeveling: advies hoogte omheining buitenrijbaan is 1,5 meter.

Aanbeveling: wanneer de buitenrijbaan niet omheind is, wordt geadviseerd een strook van minimaal 3 meter gras om de rijbaan te creëren, waarop paarden niet, althans veel minder, kunnen uitglijden wanneer zij de buiten de rijbaan treden.

Indien de buitenrijbaan ook als paddock wordt gebruikt, en dus van stroom kan worden voorzien, dient er een waarschuwingsbord te hangen bij de ingang van de rijbaan met het opschrift dat de stroom altijd uitgeschakeld dient te zijn wanneer er gereden wordt, en een verwijzing naar de schakelaar om de stroom uit te zetten.

Glad lint smaller dan 2 centimeter of glad draad is in dit geval wel toegestaan, mits het gemonteerd is direct boven de omheining.

Aanbeveling: geadviseerd wordt de schakelaar van de stroomvoorziening bij de ingang van de rijbaan te monteren.

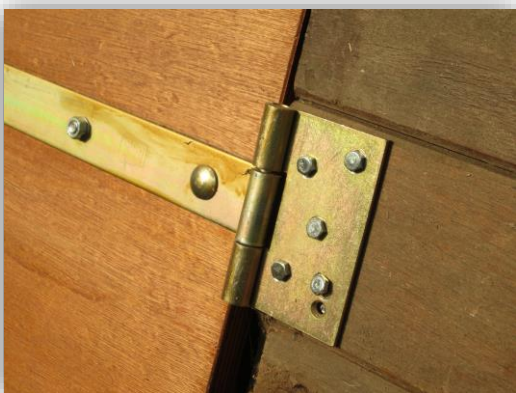

De wanden van een binnenrijbaan

- De minimale hoogte van de wand van de binnenrijbaan is 1 meter, vanaf de bodem in de rijbaan gemeten.
- De binnenrijbaan moet afgesloten zijn met een doorlopende rijbaanwand. De voorkeur heeft een massieve afsluiting, het is echter ook toegestaan twee planken of buizen te gebruiken, waarvan één op minimaal 50 cm van de bodem is geplaatst.
- De wanden en deuren van de rijbaan moeten glad zijn afgewerkt. Er mogen geen uitsteeksels van meer dan 2 centimeter zijn. Dit om te voorkomen dat paard en ruiter zich kunnen verwonden.
- De wanden van de binnenrijbaan mogen recht (verticaal) zijn, hoewel een lichte schuifte de voorkeur heeft.

Belangrijk: Wanneer er sprake is van een deur mag een rijbaanwand onderbroken zijn. Wanneer er in deze situatie een haakse hoek ontstaat, dient deze te worden afgeschuind onder 45 graden. Indien bovenstaande niet van toepassing is mag de rijbaanwand ook doorlopend zijn door het plaatsen van twee planken of buizen waarvan één op minimaal 50 centimeter van de bodem is geplaatst.

Aanbeveling: de advieshoogte van de wand is 1,5 meter vanuit de rijbaan gemeten.

Spiegels en ramen

Om paard en ruiter tegen blessures te beschermen moet een spiegel aan de achterzijde in zijn geheel voorzien zijn van een houtbescherming. Ook mag de spiegel voorzien zijn van veiligheidsfolie.

Ramen tot een hoogte van 2 meter, gemeten vanuit de rijbaan, moeten zijn voorzien van gelaagd of gehard veiligheidsglas, veiligheidsfolie of een afscherming. Gelaagd veiligheidsglas bestaat uit minimaal 2 glasbladen met daartussen een taaie doorzichtige kunststof folie. Deze folie zorgt ervoor dat bij breuk het glas bij elkaar gehouden wordt en er geen gevaarlijke scherven ontstaan. Gehard glas is speciaal behandeld glas (thermisch gehard) welke bij breuk in kleine korrels uiteen valt wat daardoor het letsel beperkt. Het gebruik van gelaagd glas heeft echter als voordeel dat er bij breuk geen glaskorrels in de rijbaan terecht komen.

De glassamenstelling van gelaagd glas moet minimaal 33.1 zijn en die van gehard glas minimaal 4 mm. De dikte van het veiligheidsfolie moet minimaal 4 mil/100 micron zijn. Door het aanbrengen van veiligheidsfolie wordt de ruit sterker gemaakt en blijft het glas bij een breuk hechten aan de folie.

Bij bestaande bouw is het overleggen van een schriftelijke verklaring dat de ramen voorzien zijn van veiligheidsglas of veiligheidsfolie voldoende.

Bij nieuwbouw of aanpassingen aan de ramen vanaf 1 januari 2016 dient u een certificaat te kunnen overleggen waaruit blijkt dat uw ramen aan de gestelde eis voldoen.

Wanneer er gekozen wordt voor een afscherming van de ramen dan moet deze zodanig zijn dat een ruiter niet door het glas kan vallen. De afscherming moet geplaatst worden tot een minimale hoogte van 2.00 meter gemeten vanuit de rijbaan.

De margeregeling zoals omschreven in de eerste alinea van hoofdstuk 2 is hier niet van toepassing.

Plafondhoogte en spanthoogte binnenrijbaan

- De minimum spanthoogte van de binnenrijbaan bedraagt 3,1 meter. Dit wordt gemeten op 80 cm uit de wand (de margeregeling zoals omschreven in de eerste alinea van hoofdstuk 2 is hier niet van toepassing).
- Op 1,5 meter uit de wand gemeten moet de hoogte van het spant minimaal 3,5 meter bedragen. Als deze hoogte lager is dan 3,5 m, maar minimaal 3 meter, mag de rijbaan alleen door ponyruiters worden gebruikt (de margeregeling zoals omschreven in de eerste alinea van hoofdstuk 2 is hier niet van toepassing).
- Bestaande hippische accommodaties, waarbij de spanten naar binnen komen of spanten door de wand heen gaan, maar de veiligheid niet in het geding komt, kunnen worden goedgekeurd. Deze spanten dienen wel afgeschermd te worden.
- Bij nieuw gebouwde hippische accommodaties mag het spantbeen niet binnen de doorgetrokken verticale lijn van het beschot komen.

Belangrijk: hindernissen mogen alleen daar gebruikt worden waar de plafond- en spanthoogte minimaal 3,5 meter bedragen. Verlichtingselementen, leidingen en decoraties mogen de minimale plafondhoogte en de minimale spanthoogte niet belemmeren (de margeregeling zoals omschreven in de eerste alinea van hoofdstuk 2 is hier niet van toepassing).

Aanbeveling: spanten met randen afschermen bijvoorbeeld met tyleanslang.

Aanbeveling: spanthoogte of plafondhoogte op 1,5 meter uit de wand gemeten is 4 meter.

De rijbaanbodem

De bodem van zowel de binnen- als buitenrijbaan moet geprepareerd zijn voor de paardensport. Dat wil zeggen: een vlakke bodem, die niet overmatig hard of diep is en waarbij voldoende hechting is tussen top- en onderlaag.

Barrières in rijbaan

Het maximaal aantal pilaren, lantaarnpalen en sproei-installaties in een rijbaan is gesteld op 2 per 800 m². In een rijbaan kleiner dan 800 m² is maximaal 1 van bovengenoemde barrières toegestaan. Pilaren, lantaarnpalen en sproei-installaties dienen altijd vanaf de bodem tot 2,5 meter hoogte afgeschermd te worden met flexibel materiaal.

Stalgangen en doorgangen

- In stalgangen moet er een vrije doorgang zijn van ten minste 1,2 meter breed.
- De hoogte van de stalgangen en doorgangen dient bij bestaande bouw minimaal 2,1 meter te zijn en bij nieuwbouw 2,3 meter.
- De stalgangen dienen leeg te zijn. Kruiwagens, emmers, voerkarren, harnachement, etc. mogen niet structureel in de gangen geplaatst worden.
- Paarden mogen niet in de gangen worden vastgezet indien de doorgang smaller is dan 2,4 meter, voor welk doeleinde dan ook.
- Er mogen geen kapotte of ontbrekende delen, randen of uitsteeksels in de stalwanden, de stalgangen en doorgangen aanwezig zijn waaraan paard of mens zich kan bezeren.
- Indien er in de stalgangen kasten staan, mogen deze slechts aan één kant van de stalgangen geplaatst zijn.

Aanbeveling: de adviesbreedte voor stallen en doorgangen is minimaal 2,4 meter.

Groepshuisvesting

Wanneer de paarden gehuisvest zijn in een groep of in een (HIT-)actiefstal, dient men aan de volgende eisen te voldoen:

- Onderstaande richtlijn dient op een goed zichtbare plaats (beter: meerdere plaatsen) kenbaar gemaakt worden en dient in de huisregels te worden opgenomen.
  - Bedrijfseigen paarden mogen alleen door of onder toezicht van medewerkers of personen die hiermee ervaring hebben in en uit de groepshuisvesting worden gehaald.
- De minimale afmetingen van een toegangsdeur/sluis zijn: 2,1 meter hoog en 1 meter breed bij bestaande bouw en 2,3 meter hoog en 1,2 meter breed bij nieuwbouw.

Deuren en toegangen

- De boxdeuren en toegangen tot stands moeten ten minste 1 meter breed zijn bij bestaande bouw en 1,2 meter bij nieuwbouw. Daar waar paarden met een stokmaat tot 1,56 meter gestald staan, is een breedte van 0,85 meter toegestaan, maar ook hier geldt: adviesbreedte is 1 meter.
- De minimale hoogte van de stalopening voor bestaande bouw is ten minste 2,1 meter. Voor paarden met een stokmaat tot 1,56 meter geldt een hoogte van minimaal 1,9 meter. Voor nieuwbouw is de hoogte in alle gevallen 2,3 meter.
- Daar waar schuifdeuren geplaatst zijn, dient de bovengeleiding geborgd te zijn om te voorkomen dat de deur uit de rail kan lopen.

Belangrijk: Nooduitgangen dienen altijd vrij te zijn van obstakels.

Vloeren

Vloeren die door bezoekers worden gebruikt dienen egaal en schoon te zijn. Daar waar paarden lopen moeten de vloeren opgeruwd zijn (voorzien van een reliëf om uitglijden te voorkomen).

Mestput

Een verdiepte mestput dient, om de veiligheid van paarden en bezoekers te waarborgen, afgezet te worden op basis van een permanente en goed zichtbare constructie met een hoogte van minimaal 1 meter. Indien de mestplaat schuin afloopt, dienen alleen de achterzijde en beide zijkanten te worden afgeschermd.

Opslag foerage en machines

Foerage en machines moeten te allen tijde op een voor derden en paarden veilige plaats gestald worden en voorzien zijn van een waarschuwingsbord. Machines mogen alleen bediend worden door kundige medewerkers. Tijdens het gebruik moeten de veiligheid van bezoeker en paard gewaarborgd blijven.

Internet

Op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) treft u het verbodspictogram aan welke u kunt gebruiken om foerage en machines af te zetten. [downloads] > [pictogrammen].

Trainingsmolen en stapmolen

- De aandrijving van een stap- of trainingsmolen dient afgeschermd te zijn bij de bron (daar waar de draaiende delen zich bevinden).
- Daarnaast dient de buitenomheining van de molen afgeschermd te zijn middels een dichte omheining tot een hoogte van 1,8 meter, zodat er geen gevaar ontstaat voor paarden en/of personen, bijvoorbeeld: standaard ruitgaas (5 cm x 5 cm), rubberen platen, planken voldoende dicht op elkaar zodat je er geen arm door kunt steken, of windbreekgaas. Het plaatsen van een haag waardoor een afstand gecreëerd wordt van 1.2 meter tegen een niet afgedichte omheining is eveneens toegestaan.
- Ook dient er een noodknop (rode drukknop) en gebruiksvorschrift vergelijkbaar aan "Bijlage 4" aanwezig te zijn (een hoofdschakelaar wordt door de arbeidsinspectie niet als noodstop erkend).
- Bovenstaande eisen zijn overgenomen uit de "Europese CE machine richtlijn".

Iinternet

Het document "Bijlage 4" is beschikbaar op onze website www.veiligpaardrijden.nl [downloads].

Aquatrainer

De aquatrainer dient geïnstalleerd te zijn conform de Europese CE machine richtlijn. Daarnaast dient er een noodknop (rode drukknop) aanwezig te zijn.

Weide/Paddock

Bedrijfseigen paarden dienen, onder toezicht van medewerkers of door personen die hiermee ervaring hebben, in en uit de weide/paddock gehaald te worden. De omheining van een weide/paddock dient minimaal 1 meter hoog te zijn of er dient een sloot aanwezig te zijn. De omheining mag niet bestaan uit prikkeldraad.

Aanbeveling: hoogte van de omheining van een weide/paddock is 1,5 meter.

Brochure basiskennis paarden

Voor mensen die geen ervaring hebben met paarden maar die zich hiermee wel bezig willen houden heeft Stichting Veilige Paardensport een brochure beschikbaar over de omgang met paarden. De brochure is digitaal beschikbaar via "Bijlage 5" of te bestellen bij het secretariaat van Stichting Veilige Paardensport.

Het document "Bijlage 5" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

3. Eisen aan harnachement, rijtuig, kleding en instructie

Eisen rondom het dragen van een veiligheidscap

- De veiligheidscap dient te voldoen aan de NEN-EN 1384 norm (deze norm is per 1 februari 2012 herzien en vervangen door de NEN-EN 1384:2012 norm, de nieuwe norm is dus van kracht voor de nieuwe caps).
- Het dragen van een veiligheidscap is verplicht voor alle ruiters.
- Daar waar een snelheidselement aanwezig is, zijn ook menners en overige opzittenden verplicht een veiligheidscap te dragen. Er is sprake van een snelheidselement op het moment dat er sprake is van tijdwaarneming dan wel instructie/training die verband houdt met het verhogen van de snelheid.
- De discipline voltige is vrijgesteld van de capplicht.

Belangrijk: bij constatering van rijden zonder cap zal het veiligheidscertificaat per direct worden ingetrokken.

Belangrijk: indien er op de hippische accommodatie een wedstrijd wordt verreden onder auspiciën van de KNHS, FEI of FNW, dan prevaleren de reglementen van de organisatie onder wiens auspiciën de wedstrijd wordt georganiseerd boven de in dit handboek opgenomen voorschriften.

Aanbeveling: de hippische accommodatie stelt veiligheidscaps beschikbaar voor ruiters en/of menners die niet in het bezit zijn van een veiligheidscap.

Richtlijnen mensen met een handicap die geen veiligheidscap kunnen dragen

Het rijden zonder cap is alleen toegestaan als aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

- Er dient op de hippische accommodatie een schriftelijke verklaring van de certificaathouder en van de ruiter of wettelijke vertegenwoordiger te zijn, waaruit blijkt dat de ruiter of wettelijke vertegenwoordiger bekend is met de risico's en op basis hiervan toestemming gegeven is tot het paardrijden zonder cap, mits onderstaande regels in acht worden genomen:
  - Bij het opstijgen dienen minimaal twee begeleiders aanwezig te zijn die het paard aan weerszijden vasthouden.
  - Tijdens het rondstappen moet er altijd minimaal één begeleider meelopen die het paard aan de voorzijde met teugels aan het hoofdstel onder controle houdt. Galopperen is niet toegestaan.
  - De helpers dienen kennis te nemen van de instructie voor helpers.
- De schriftelijke verklaring van de certificaathouder en de ruiter en/of wettelijk vertegenwoordiger liggen ter inzage tijdens de controle. Zie hiervoor "Bijlage 6",

Aanbeveling: een medische verklaring van een arts dat rijden met een veiligheidscap fysiek of psychisch onmogelijk is.

Het document "Bijlage 6" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

Eisen aan harnachement en kleding van de ruiter

- Ruiters zijn verplicht gebruik te maken van een goed passend en veilig zadel met ruimzittende stijgbeugels.
- Het aan slijtage onderhevige leer/tuig moet goed worden onderhouden en moet tijdig worden vervangen.
- Het harnachement dient regelmatig gecontroleerd te worden. In "Bijlage 7" kunt u een controle lijst terugvinden.
- De stijgbeugels en stijgbeugelriemen moeten vrij hangen en de veiligheidspallen van het zadel dienen goed te scharnieren, waarbij de bevestigingshaken voor de beugelriemen functioneel werkzaam zijn.
- De rubbers in de stijgbeugels mogen niet glad of versleten zijn.
- Uitsluitend voor ruiters van de reiningsport geldt dat de stijgbeugels een vrije ruimte van ten minste 1 centimeter aan beide zijden van de voet moeten hebben.
- Ruiters zijn verplicht rijlaarzen of jodphurlaarzen te dragen of stevige schoenen met een gladde doorlopende zool met een hak en gladde bovenkant, in combinatie met chaps. Het schoeisel moet ruim in de stijgbeugels passen.
- Ruiters mogen geen grote, uitstekende en/of loshangende sieraden en losse kleding dragen.

Aanbeveling: het maandelijks controleren van het harnachement.

Internet

Het document "Bijlage 7" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

Rijden zonder zadel

Wanneer ruiters op een bedrijfseigen paard zonder zadel rijden, is dit alleen toegestaan onder toezicht van een instructeur.

Eisen aan harnachement, rijtuig en kleding van de menner

- Wanneer mannen gebruik maken van een hippische accommodatie zijn zij verplicht gebruik te maken van een goed passend en goed onderhouden tuig. Het leer/tuig mag geen tekenen van slijtage vertonen en de stiksels, de kapeinden en de stoten moeten in orde zijn. Tevens dient het harnachement regelmatig gecontroleerd en onderhouden te worden. In "Bijlage 8" kunt u een voorbeeld terugvinden.
- Er dient gebruik gemaakt te worden van een passend, goed onderhouden en stabiel rijtuig, dat goede zitplaatsen heeft en voorzien is van goed functionerende remmen, een draaikrans/schamel die volledig onderdoor kan draaien (alleen bij vierwielige rijtuigen), en juiste verlichting en reflectoren (alles volgens Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens).
- Bij rijtuigen die alleen gebruikt worden op het terrein van de hippische accommodatie mag, mits het terrein vlak is, een ongeremd rijtuig gebruikt worden indien er een tuig met broek gebruikt wordt of wanneer stophaken aan de lamoenbomen bevestigd zijn met gebruik van brancardbeugels. Wanneer het rijtuig alleen gebruikt wordt op eigen terrein hoeven er op het rijtuig geen verlichting en reflectoren aanwezig te zijn.
- Daar waar een snelheidselement aanwezig is, zijn mannen en de overige opzittenden verplicht een veiligheidscap te dragen. Er is sprake van een snelheidselement op het moment dat er sprake is van tijdwaarneming dan wel instructie die verband houdt met het verhogen van de snelheid.

Internet

Het document "Bijlage 8" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

---

4. Eisen gebruik hippische accommodatie

Aantal ruiters in rijbaan

- Er mogen in een rijbaan van 20 x 40 meter maximaal 12 ruiters in de rijbaan. Bij een beginnersles mogen dit er maximaal 10 zijn.
- Wanneer de rijbaan kleiner is dan 20 x 40 meter, geldt er een maximum van 10 ruiters. Bij een beginnersles mogen dit er maximaal 8 zijn.
- Bij een leswisseling, evenementen en carrouselrijden, of bij het oefenen daarvoor, is het overschrijden van het aantal combinaties in de rijbaan toegestaan. Wel dient de veiligheid gewaarborgd te worden.

Aantal menners in de rijbaan

Er mogen maximaal 4 enkelspannen in een rijbaan van 20 x 40 meter. Dat wil zeggen: een oppervlakte van 200 m² per aanspanning. Is de rijbaan kleiner dan 20 x 40 meter, dan geldt ook altijd het minimum van 200 m² per aanspanning.

- Per tweespan geldt een minimale oppervlakte van 300 m² per aanspanning.
- Per langspan geldt een minimale oppervlakte van 400 m² per aanspanning.

Voorwerpen in de rijbaan

In de rijbaan mogen geen voorwerpen staan die de veiligheid nadelig beïnvloeden. Toegestaan zijn een mestboy, een kruiwagen geplaatst in de hoek met de handvatten richting het beschot, een plastic mestton en een houten of een plastic opstapkrukje.

Aanbeveling: het heeft de voorkeur bovenstaande voorwerpen buiten de rijbaan te plaatsen

Hindernismateriaal

- Wanneer er standers in de rijbaan staan mogen er geen lepels aan de standers hangen, tenzij de bomen er op liggen.
- De achterste bomen van een breedtehindernis mogen uitsluitend worden ondersteund door een door de FEI goedgekeurde veiligheidslepel.
- Voor een triple bar geldt dit voor de middelste en de achterste boom. Er dienen voldoende veiligheidslepels voorradig te zijn. Er mogen geen standers op de rijbaanwand geplaatst worden, tenzij dit de veiligheid op geen enkele wijze belemmert.
- Indien hindernisbalken opgehangen worden in de rijbaan, dient er bij gebruik een veilige en passende oplossing te zijn voor scherpe punten.
- Standers dienen een minimale hoogte te hebben van 1,5 meter. Het gebruik van trespa bij hindernismateriaal is verboden.

Bevoegdheid instructie

Op een hippische accommodatie mag uitsluitend les gegeven worden door een instructeur die de bevoegdheid heeft om les te geven, zoals vermeld staat in "Bijlage 9".

Een aspirant instructeur moet binnen drie jaar na het behalen van het diploma het instructeurdiploma hebben behaald om les te mogen (blijven) geven.

Ook tijdens andere hippische activiteiten, zoals kinderfeestjes of managementtrainingen waarbij gereden of gemend wordt, dient altijd een instructeur aanwezig te zijn.

Internet

Het document "Bijlage 9" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

Belangrijk: bij constatering van ongediplomeerde instructie zal het veiligheidscertificaat per direct worden ingetrokken.

Aanbeveling: instructeurs zijn in het bezit van een geldig BHV diploma.

Leswisselingen

- Leswisselingen moeten op een ordelijke en veilige manier plaatsvinden.
- Op- en afstijgen op dient op de AC-lijn te gebeuren. De paarden dienen op voldoende afstand van elkaar te staan en met de hoofden in dezelfde richting.

Bedrijfseigen paarden (lespaarden)

Lespaarden moeten zich zo evenwichtig en gewillig gedragen dat zij geschikt zijn om de ruiter te bieden wat bij het niveau van de ruiter past. Paarden waarvan verwacht mag worden dat ze te druk zijn en dus moeilijker onder controle te houden, moeten voorafgaand aan de les of buitenrit stoom kunnen afblazen onder leiding van een medewerker. Bij alle paarden op de hippische accommodatie (ook de pensionpaarden) die wel eens te fris zijn of stalmoed als gedrag vertonen, moeten maatregelen worden genomen ter voorkoming hiervan.

Belangrijk: lespaarden mogen alleen gepoetst en op/afgezadeld worden zonder toezicht indien is vastgesteld dat betreffende personen beschikken over voldoende deskundigheid met betrekking tot het veilig omgaan met paarden.

Aanbeveling: mensen die nog nooit paardrijles hebben gehad, dienen ter voorbereiding van de instroming in een groepsles middels langelessen, aparte beginnerslessen (2-4 combinaties) of privélessen vertrouwd gemaakt worden met het paardrijden. Denk aan beginselen als het leiden van een paard, op- en afstijgen en de basiskennis over paarden.

Naleving eisen

Hoewel een ruiter of een menner een eigen verantwoordelijkheid heeft bij de naleving van de eisen, moet de instructeur in de gaten houden of alle regels worden nageleefd. Wanneer een instructeur merkt dat een ruiter of menner zich niet aan de regels houdt, moet de instructeur deze daarop aanspreken en zo nodig corrigeren. De instructeur wijst ruiters en menners tevens regelmatig op het belang van het goed onderhouden van harnachement, tuig en/of rijtuig.

Verhuur hippische accommodatie voor hippische activiteiten

In geval van verhuur blijft de certificaathouder verantwoordelijk voor de naleving van de aan het certificaat gestelde eisen.

Aanbeveling: bij verhuur of uitlening van de hippische accommodatie contractueel vastleggen dat de gebruikers zich dienen te conformeren aan de eisen van het veiligheidscertificaat.

Verhuur van aanspanningen

De verhuurder is verplicht bij verhuur van de aanspanning deze altijd te laten vergezellen door een begeleider, in het bezit van een geldig Koetsiersbewijs of FNRS menbewijs. De begeleider van de aanspanning is verantwoordelijk voor de aanspanning, het beheer van de EHBO-verbanddoos en de telefoon.

Het praktijkexamen voor het Ruiterbewijs en het Menbewijs

Onderdeel van het praktijkexamen voor het ruiterbewijs en menbewijs is de deelname (te paard of aangespannen) aan het verkeer op de openbare weg. Bij dit onderdeel van het praktijkexamen worden de kandidaten beoordeeld door de examiner. Deze examiner volgt en begeleidt de kandidaten te paard, op de fiets, te voet of in de auto. Hierbij houdt de examiner de kandidaten tijdens de gehele rit op de openbare weg in het zicht. De examiner voor het menbewijs rijdt op de bok mee.

Deze situatie kan door de kandidaten geoefend worden waarbij er constant toezicht moet zijn van een instructeur of iemand met een ruiterbewijs.

De examiner is een deskundig persoon (minimaal in het bezit van een geldig instructeurdiploma), die de volgens het handboek voorgeschreven begeleiding tijdens buitenritten op zich kan nemen. Het is derhalve niet noodzakelijk dat naast de examiner een tweede begeleider (al dan niet te paard, op de fiets, te voet of in de auto) de kandidaten tijdens het praktijkexamen begeleidt.

5. Eisen met betrekking tot calamiteiten

Calamiteitenplan

- Iedere hippische accommodatie dient te beschikken over een calamiteitenplan, speciaal toegespitst op de betreffende hippische accommodatie. Dit calamiteitenplan moet voor medewerkers en BHV-ers toegankelijk zijn. Het dient te vinden te zijn op een toegankelijke plaats. "Bijlage 10" kan, nadat het is ingevuld, als uitgangspunt dienen voor een calamiteitenplan.
- Op de hippische accommodatie dient een telefoon aanwezig te zijn.

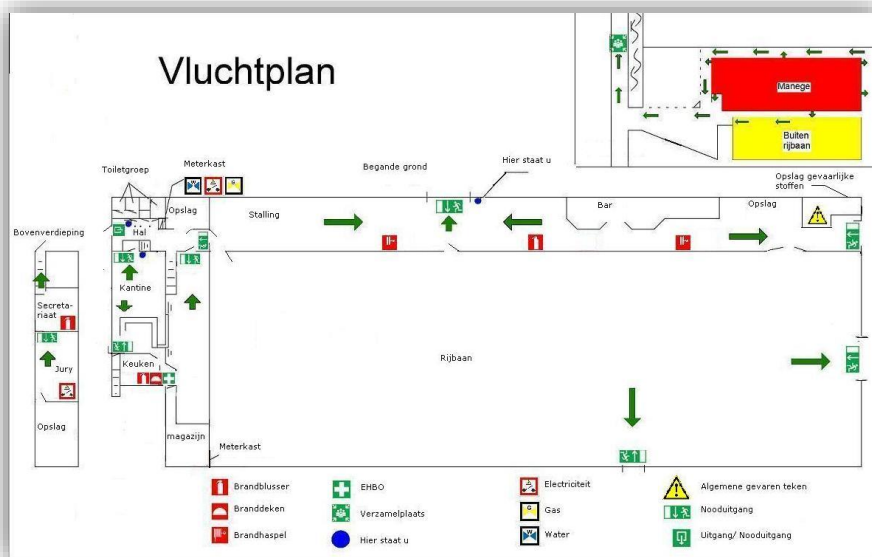
Aanbeveling: wanneer een ruiter of menner zelfstandig rijdt of ment, terwijl er verder geen andere personen aanwezig zijn, raden wij aan dat de ruiter of menner een mobiele telefoon bij zich draagt.

Iinternet

Het document "Bijlage 10" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

Vluchtplan

- Op diverse centrale plaatsen hangen vluchtplannen, waarvan de schaal (verhoudingen) klopt, met daarop vermeld:
  - Nooduitgangen
  - Vluchtwegen
  - Verzamelplaats
  - Blusapparaten
  - EHBO-verbanddoos
  - Hoofdafsluiter gas en water
  - Hoofdschakelaar elektriciteit
  - Icoon waar de lezer zich bevind
- Bovenstaande dient aangegeven te worden met behulp van **pictogrammen** met bijbehorende legenda aangebracht op de plattegrond.

Iinternet

Op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) treft u een overzicht aan van de beschikbare pictogrammen die toegepast kunnen worden op het vluchtplan. [downloads] > [pictogrammen].

Calamiteitenkaart

Naast een calamiteitenplan dient op diverse centrale plaatsen een calamiteitenkaart te hangen waarop puntsgewijs staat aangegeven hoe te handelen bij een ongeval of brand. Het document "Bijlage 11" kan hiervoor gebruikt worden.

Internet Het document "Bijlage 11" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

Bedrijfshulpverleners

Elke certificaathouder is verplicht om doeltreffende maatregelen te nemen op het gebied van bedrijfshulpverlening. Het door de Arbo-wet voorgeschreven aantal bedrijfshulpverleners dient op de accommodatie aanwezig te zijn. Organisaties die volledig draaien op vrijwilligers hoeven niet over een bhv-er te beschikken. Dit moet wel als er minimaal 1 werknemer in dienst is.

Aanbeveling: op een organisaties die volledig draait op vrijwilligers is minimaal 1 bhv-er aanwezig.

EHBO verbanddoos

Elke hippische accommodatie dient te beschikken over een EHBO-verbanddoos. Na gebruik van de EHBO-verbanddoos moet het ontbrekende materiaal binnen een week worden aangevuld. De verbanddoos moet regelmatig gecontroleerd worden. In "Bijlage 12" vindt u een lijst met minimale inhoud van een EHBO-verbanddoos die het Oranje Kruis voorschrijft.

Internet Het document "Bijlage 12" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

Belangrijk: een complete en schone EHBO-verbanddoos dient voor iedereen toegankelijk te zijn.

Kleine blusmiddelen

Kleine blusmiddelen, zoals haspels en brandblussers, dienen aanwezig en tijdig gekeurd te zijn volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving maar deze middelen worden niet onderworpen aan beoordeling van de inspecteur. Dit geldt tevens voor elektriciteitsinstallaties. Deze dienen periodiek gekeurd te zijn volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving (NEN 1010 en NEN 1340) maar ook dit is niet ter beoordeling van de inspecteur.

Ongevallenregister

Aanbeveling: de onderstaande tekst met betrekking tot ongevallenregister is een aanbeveling.

Stichting Veilige Paardensport adviseert een register bij te houden van alle ongevallen, de oorzaken en de genomen (preventieve) maatregelen. "Bijlage 13" kunt u hiervoor gebruiken.

Belangrijk: het bijhouden van het ongevallenregister heeft ten doel om meer inzicht te krijgen in ongevallen die plaatsvinden zodat hiertegen, indien mogelijk, preventieve maatregelen genomen kunnen worden. Daarnaast kan het in geval van een aansprakelijkheidstelling van dienst zijn voor uw verzekeringsmaatschappij. Graag ontvangt Stichting Veilige Paardensport uw ongevallenregistratie-formulier digitaal zodat er onderzoek gedaan kan worden naar de frequentie en de aard van de ongevallen binnen de paardensport.

Het document "Bijlage 13" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

6. Eisen interne organisatie

Klachtenprocedure

De certificaathouder dient een interne klachtenprocedure te hebben inzake de veiligheid. Indien na het doorlopen van de klachtenprocedure geen overeenstemming is bereikt, kan de klager zich schriftelijk wenden tot:

*Stichting Veilige Paardensport
Postbus 3040
3850 CA Ermelo.*

De klachtenprocedure mag digitaal via de website worden weergegeven. De klachtenprocedure moet minimaal de regels bevatten zoals beschreven in "Bijlage 14".

Klanten worden door de Stichting Veilige Paardensport geadviseerd bij klachten eerst contact op te nemen met de accommodatiehouder. Zij mogen zich echter ook direct wenden tot het secretariaat van Stichting Veilige Paardensport. De identiteit van de klant moet bij de Stichting Veilige Paardensport bekend zijn, maar deze wordt niet doorgegeven aan de accommodatiehouder.

Het kan voorkomen dat een klacht een extra keuring van de hippische accommodatie vergt. Deze wordt dan uitgevoerd door een inspecteur vanuit Stichting Veilige Paardensport, onder de voorwaarde dat door de indiener van de klacht 75 euro betaald wordt. Indien de klacht gegrond blijkt, wordt de betaalde 75 euro terugbetaald.

Het document "Bijlage 14" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

Preventiemedewerker (veiligheidscoördinator)

Aanbeveling: de onderstaande tekst met betrekking tot de preventiemedewerker / (veiligheidscoördinator) en zijn taken inclusief het genoemde veiligheidsoverleg is een aanbeveling.

De accommodatiehouder wijst een preventiemedewerker aan (hij kan deze taak ook zelf op zich nemen.) De preventiemedewerker heeft de volgende taken:

- De beleidsontwikkeling m.b.t. alle veiligheidsaspecten binnen de hippische accommodatie.
- Het uitvoeren en bewaken van de regels conform het handboek Veilige Paardensport, het veiligheidsbeleid van de hippische accommodatie en het toezien op de naleving daarvan.
- De coördinatie van het overleg over alle veiligheidsaspecten binnen de hippische accommodatie.
- Het periodiek controleren en maximaal binnen 1 week na gebruik aanvullen van de EHBO-verbanddoos, evenals het controleren van het ongevallenregister.
- Het nemen van al die (voorzorgs-)maatregelen die uit het oogpunt van veiligheid noodzakelijk en wenselijk zijn.

De bijlagen van het veiligheidsoverleg kunnen als leidraad gebruikt worden tijdens het veiligheidsoverleg. Veiligheidsoverleg is een overleg waarin de door de preventiemedewerker aangedragen punten ten behoeve van veiligheid door de certificaathouder dan wel bedrijfsleider, manager of bestuur met de werknemers van de hippische accommodatie besproken worden. Tevens wordt in zo'n overleg een standaard aantal punten ter sprake gebracht ter controle van de veiligheid op de hippische accommodatie, zie hiervoor "Bijlage 15".

Het document "Bijlage 15" is beschikbaar op onze website (www.veiligpaardrijden.nl) [downloads].

7. Procedure en beroep

Meldingsplicht

De inspecteur heeft een meldingsplicht aan het secretariaat van de Stichting Veilige Paardensport of het bestuur wanneer de hippische accommodatie wel aan alle eisen van het veiligheidscertificaat voldoet maar de algehele veiligheid niet voldoende gewaarborgd wordt. Hierbij kan gedacht worden aan open elektrapunten, valgevaar (vallen van hoogte) en onveilige machines.

Inspectiemap

Stichting Veilige Paardensport stelt aan alle accommodatiehouders een inspectiemap beschikbaar waarin alle administratieve documenten bewaard kunnen worden. Tijdens de keuring zal de inspecteur navraag doen naar deze map, zodat de documenten gecontroleerd kunnen worden. Het is daarom raadzaam de map op de accommodatie te bewaren.